

HAARVERZORGING (DUAAL)

1. POSITIONERING IN HET OPLEIDINGSAANBOD

Graad	3
Finaliteit	Arbeidsmarktfinaliteit
Onderwijsvorm	bso, buso OV4
Domein	Maatschappij en welzijn
VKS	OK3
Logische doorstroommogelijkheden	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeidsmarkt • 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt na behaalde OK 3 • Graduaat

2. SAMENSTELLING/OMSCHRIJVING VAN HET STRUCTUURONDERDEEL

Samenstelling

Eindtermen basisvorming 3de graad arbeidsmarktfinaliteit

Doelen die leiden naar volgende beroepskwalificaties:

- Kapper

Omschrijving

De leerlingen krijgen een pakket basisvorming voor de arbeidsmarktfinaliteit en realiseren de doelen die leiden naar de beroepskwalificatie Kapper.

De **kapper** ontvangt en adviseert klanten en helpt hen bij de keuze van kapsels, haarsnitten en haarstukken, houdt rekening met modetrends, de kenmerken en de wensen van de klant en adviseert en verkoopt producten teneinde autonoom haarbehandelingen te realiseren vanuit esthetisch en hygiënisch oogpunt met respect voor de geldende regels binnen het kapsalon.

3. TOELATINGSVOORWAARDEN

Generieke toelatingsvoorwaarden zoals bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2022 over de organisatie van het secundair onderwijs, wat leerlingen betreft.

Specifieke toelatingsvoorwaarden:

- Voor duale structuuronderdelen voldoet de leerling aan de bijkomende toelatingsvoorwaarde om voldaan te hebben aan de voltijdse leerplicht.
- Voor aanloopstructuuronderdelen voldoet de leerling aan al de volgende bijkomende toelatingsvoorwaarden:
  - voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht. In afwijking van de voormelde voorwaarde kan de klassenraad, op advies van het centrum voor leerlingenbegeleiding dat de leerling begeleidt, toelating geven vanaf het begin van het schooljaar waarin de leerling deeltijds leerplichtig wordt;
  - niet beschikken over een arbeidsdeelname;
  - een gunstige beslissing van de klassenraad hebben op basis van een screening als vermeld in artikel 357/47 van de Codex Secundair Onderwijs, van de leerling na inschrijving.

4. STUDIEBEKRACHTIGING

Met inachtnaam van het evaluatieresultaat leidt het structuuronderdeel Haarverzorging (dual) tot één van volgende vormen van studiebekrachtiging:

- een diploma van het secundair onderwijs, onderwijskwalificatie niveau 3 met inbegrip van de beroepskwalificatie Kapper niveau 3;

- een bewijs van beroepskwalificatie Kapper niveau 3;
- een bewijs van deelkwalificatie Medewerker kapper van de beroepskwalificatie Kapper niveau 3;
- een bewijs van competenties.

Leerlingen die toelating hebben tot het structuuronderdeel dual op basis van één of meerdere bewijzen van beroepskwalificatie en/of bewijzen van deelkwalificatie behalen één van volgende vormen van studiebekrachtiging na het slagen van de algemene vorming van de 2de graad arbeidsmarktfinaliteit:

- een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, onderwijskwalificatie 2 met inbegrip van de deelkwalificatie Medewerker kapper van de beroepskwalificatie Kapper niveau 3;
- een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, onderwijskwalificatie 2 met inbegrip van de beroepskwalificatie Winkelmedewerker niveau 2.

Met inachtnaam van het evaluatieresultaat leidt het structuuronderdeel Aanloop haarverzorging dual tot een bewijs van competenties.

5. ONDERWIJSDOELEN¹

5.1 ALGEMENE VORMING (EINDTERMEN)

De algemene vorming binnen deze studierichting omvat de [\(vervangende\) eindtermen van het voltijds gewoon secundair onderwijs van de 3de graad arbeidsmarktfinaliteit](#) en de onderwijsdoelen van het levensbeschouwelijk onderricht.

In afwijking hiervan en voor zover de aanbieder een CDO of Syntra is, zijn niet van toepassing:

- de eindtermen lichamelijke opvoeding;
- het levensbeschouwelijk onderricht.

5.2 SPECIFIEKE VORMING (DOELEN DIE LEIDEN NAAR EEN OF MEER ERKENDE BEROEPSKWALIFICATIES)

GENERIEKE COMPETENTIES

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.

SPECIFIEKE COMPETENTIES

5. De leerlingen bereiden de werkplek voor.
6. De leerlingen stemmen de toe te passen technieken af op de wensen van de klant.
7. De leerlingen adviseren de klant, rekening houdend met de morfologie en de modetrends.
8. De leerlingen tonen het afgewerkte kapsel aan de klant en peilen naar de tevredenheid.
9. De leerlingen ruimen de werkplek op en maken deze schoon.
10. De leerlingen leggen een afspraak vast met de klant.
11. De leerlingen verwelkomen de klant en sporen de verwachtingen op.
12. De leerlingen rekenen af en nemen afscheid van de klant.
13. De leerlingen volgen de klant op met behulp van een klantenfiche.
14. De leerlingen passen shampoos en specifieke haarverzorging toe.

¹ De doelen voor de algemene en specifieke vorming en de aanvullende onderliggende kennis zijn identiek voor de duale (lineair of modulair georganiseerd) en niet-duale leerweg.

15. De leerlingen voeren basissnitten en gecombineerde snitten uit.
16. De leerlingen vormen het haar tijdelijk (watergolf, brushen, föhnen) en blijvend om (krullen, ontkrullen).
17. De leerlingen kleuren en ontkleuren het haar (volledig of haarlokken).
18. De leerlingen scheren en knippen baard, bakkebaard en snor.
19. De leerlingen voeren een gelegenheidskapsel uit.
20. De leerlingen verzorgen pruiken, haarstukken of haarverlengingen.
21. De leerlingen voeren een basis make-up en basis manicure uit bij de klant.

AANVULLENDE ONDERLIGGENDE KENNIS

De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.

- Hygiëneregels, schoonmaak- en ontsmettingsprocedures en -producten
- Milieureglementering in functie van het beroep van kapper
- Modetrends
- Soorten kapsels

Anatomie en fysiologie

- Haar-, huid- en hoofdhuidtypes
- Chemische processen in functie van de behandeling van haar of hoofdhuid

Materialen

- Types haarstukken
- Cosmeticaproducten

Technieken en procedures

- Haar- en hoofdhuiddiagnose
- Hoofdhuid-, gelaats- en handmassage
- Was- en verzorgingstechnieken en technieken voor inzepen en scheren
- Knip- en opkamtechnieken
- Technieken voor tijdelijke en blijvende omvorming
- Droog-, brush- en afwerkingstechnieken
- (ont)kleurings- en emulsietechnieken
- Onderhouden en verzorgen van pruiken, haarstukken of haarverlengingen

Omgaan met klanten

- Principes van klantvriendelijkheid
- Advies- en verkoopstechnieken
- Tarieven en betaalmiddelen

6. CONCORDANTIETABEL

KAPPER (0090-2)	
Competenties BK	CD-nr./ SC
Legt een afspraak vast met de klant.	10
Bereidt de werkpost voor.	5
Verwelkomt de klant en spoort de verwachtingen op.	11
Bereidt voor op de toe te passen technieken.	6
Adviseert de klant.	7
Past shampoos en specifieke haarverzorging toe.	14
Volgt de klant op.	13,7
Toont het kapsel aan de klant.	8
Neemt afscheid van de klant.	12

Ruimt de werkpost op en maakt deze schoon.	9
Neemt deel aan de organisatie van het kapsalon.	1
Voert basis- en gecombineerde snitten uit.	15
Vormt het haar tijdelijk om (watergolf, brushen, föhnen).	16
Vormt het haar blijvend om (krullen, ontkrullen).	16
Kleurt het haar (volledig of haarlokken).	17
Ontkleurt het haar (volledig of haarlokken).	17
Scheert en/of knipt baard, bakkebaard en snor.	18
Voert een gelegenheidskapsel uit.	19
Voert een make-up en/of manicure uit.	21
Brengt pruiken, haarstukken of haarverlengingen aan.	20

De beroepskwalificatie *Kapper* bestaat uit de volgende competenties van het curriculumdossier: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

De deelkwalificatie *Medewerker kapper* bestaat uit de volgende competenties van het curriculumdossier: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 19, 20, 21.

7. BIJKOMENDE VEREISTEN VOOR DUALE STRUCTUURONDERDELEN

CLUSTERING VAN BEROEPSGERICHTE COMPETENTIES

Cluster Medewerker kapper:²

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.
5. De leerlingen bereiden de werkplek voor.
6. De leerlingen stemmen de toe te passen technieken af op de wensen van de klant.
8. De leerlingen tonen het afgewerkte kapsel aan de klant en peilen naar de tevredenheid.
9. De leerlingen ruimen de werkplek op en maken deze schoon.
10. De leerlingen leggen een afspraak vast met de klant.
11. De leerlingen verwelkomen de klant en sporen de verwachtingen op.
12. De leerlingen rekenen af en nemen afscheid van de klant.
13. De leerlingen volgen de klant op met behulp van een klantenfiche.
14. De leerlingen passen shampoos en specifieke haarverzorging toe.
16. De leerlingen vormen het haar tijdelijk (watergolf, brushen, föhnen) en blijvend om (krullen, ontkrullen).
19. De leerlingen voeren een gelegenheidskapsel uit.
20. De leerlingen verzorgen pruiken, haarstukken of haarverlengingen.
21. De leerlingen voeren een basis make-up en basis manicure uit bij de klant.

WERKPLEKCOMPONENT

In de studierichting Haarverzorging duaal geldt een overeenkomst alternerende opleiding.

De werkplekcomponent in de studierichting Haarverzorging duaal omvat gemiddeld op jaarbasis minstens 20 opleidingsuren per week op de reële werkplek.

² Dit cluster bevat niet alle doelen die moeten gerealiseerd worden in deze studierichting. De ontbrekende doelen moeten ook opgenomen worden in geval van een modulaire organisatie.

AANLOOPSTRUCTUURONDERDEEL

Het aanloopstructuuronderdeel omvat minimaal 28 opleidingsuren per week en combineert een schoolcomponent en een aanloopcomponent. Binnen de schoolcomponent komt de verplichte algemene vorming aan bod. Binnen de aanloopcomponent en schoolcomponent kan men zich in functie van de individuele noden van de leerling en zijn mate van arbeidsrijpheid richten op een selectie van of een combinatie van de vier onderstaande acties:

- Acties gerelateerd aan het opbouwen van een loopbaan: loopbaangerichte competenties voor leerlingen die nog geen duidelijkheid hebben over hun concrete onderwijsloopbaan, maar wel overtuigd zijn om een duale leerweg te volgen. Voorbeelden hiervan zijn loopbaanwensen en -talenten in kaart brengen, loopbaanoriëntatie-oefeningen, solliciteren, ...
- Acties gerelateerd aan het opbouwen van beroepsgerichte vorming
  - Arbeidsgerichte competenties voor leerlingen die bepaalde generieke competenties missen die noodzakelijk zijn om te kunnen leren en participeren op een werkplek. Voorbeelden hiervan zijn samenwerken, op tijd komen, werken onder gezag, ...
  - Vaktechnische competenties voor leerlingen die op vaktechnisch vlak geen of onvoldoende bagage hebben om een duale studierichting aan te vatten.
  - Begeleide leerervaring op een reële werkplek. Ook op een reële werkplek kunnen leerlingen bepaalde competenties aanleren die nuttig zijn om later over te stappen naar een duale studierichting. De leerling maakt hiervoor gebruik van een leerlingenstageovereenkomst, zoals bepaald in SO/2015/01.

Voor het opbouwen van de beroepsgerichte vorming kan na de screening van de leerling gewerkt worden aan een selectie van competenties uit het curriculumdossier. Deze hoeven niet alle aan bod te komen, maar worden geselecteerd en aangeboden in functie van de doelstellingen van de aanloopfase. De competenties worden onder begeleiding aangeboden vanuit het perspectief van arbeidsrijpheid.

Aanloop haarverzorging duaal bestaat uit een selectie van onderstaande competenties en aanvullende onderliggende kennis:

GENERIEKE COMPETENTIES

- De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
- De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
- De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
- De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.

SPECIFIEKE COMPETENTIES KAPPER

- De leerlingen bereiden de werkplek voor.
- De leerlingen stemmen de toe te passen technieken af op de wensen van de klant.
- De leerlingen adviseren de klant, rekening houdend met de morfologie en de modetrends.
- De leerlingen tonen het afgewerkte kapsel aan de klant en peilen naar de tevredenheid.
- De leerlingen ruimen de werkplek op en maken deze schoon.
- De leerlingen leggen een afspraak vast met de klant.
- De leerlingen verwelkomen de klant en sporen de verwachtingen op.
- De leerlingen rekenen af en nemen afscheid van de klant.
- De leerlingen volgen de klant op met behulp van een klantenfiche.
- De leerlingen passen shampoos en specifieke haarverzorging toe.
- De leerlingen voeren basissnitten en gecombineerde snitten uit.
- De leerlingen vormen het haar tijdelijk (watergolf, brushen, föhnen) en blijvend om (krullen, ontkrullen).
- De leerlingen kleuren en ontkleuren het haar (volledig of haarlokken).

- De leerlingen scheren en knippen baard, bakkebaard en snor.
- De leerlingen voeren een gelegenheidskapsel uit.
- De leerlingen verzorgen pruiken, haarstukken of haarverlengingen.
- De leerlingen voeren een basis make-up en basis manicure uit bij de klant.

AANVULLENDE ONDERLIGGENDE KENNIS

De opgenomen onderstaande kennis staat in functie van de specifieke competenties kapper:

- Hygiëneregels, schoonmaak- en ontsmettingsprocedures en -producten
- Milieureglementering in functie van het beroep van kapper
- Modetrends
- Soorten kapsels

Anatomie en fysiologie

- Haar-, huid- en hoofdhuidtypes
- Chemische processen in functie van de behandeling van haar of hoofdhuid

Materialen

- Types haarstukken
- Cosmeticaproducten

Technieken en procedures

- Haar- en hoofdhuiddiagnose
- Hoofdhuid-, gelaats- en handmassage
- Was- en verzorgingstechnieken en technieken voor inzepen en scheren
- Knip- en opkamtechnieken
- Technieken voor tijdelijke en blijvende omvorming
- Droog-, brush- en afwerkingstechnieken
- (ont)kleurings- en emulsietechnieken
- Onderhouden en verzorgen van pruiken, haarstukken of haarverlengingen

Omgaan met klanten

- Principes van klantvriendelijkheid
- Advies- en verkoopstechnieken
- Tarieven en betaalmiddelen

ONDERLIGGENDE BEROEPSKWALIFICATIES, DEELKWALIFICATIES EN CERTIFICATEN DIE VAN RECHTSWEGE STUDIEVOORTGANG TOELATEN

Bij de studierichting Haarverzorging dual laat/laten onderstaande beroepskwalificatie(s) of deelkwalificatie(s) van rechtswege studievoortgang (lees: instroom als regelmatig leerling tot desbetreffende studierichting) toe:

- beroepskwalificatie "winkelmedewerker";
- deelkwalificatie "medewerker kapper";